

هفته دوم آموزشی

کلاس درس سواد مالی

مجموعه مدارس علوی

پایه هفتم

موضوعات فصل اول

نگاهی گذرا به مفاهیم کلیدی این فصل – در جلسات
آینده به تفصیل پرداخته می‌شود.

جلسه ۱ تا ۵

۰۱

آشنایی با نیازها، خواسته‌ها،
کمبود و هزینه فرصت از دست
رفته

۰۲

شناسایی عوامل تولید

۰۳

توسعه فعالیت اقتصادی و
تخصص‌گرایی

۰۴

بررسی هدف فعالیت تجاری

۰۵

آشنایی با مفهوم ارزش افزوده

فصل اول – پنج گام

جلسه دوم آموزشی

تأثیر عوامل تولید بر مشکلات اقتصادی

محدودیت منابع و مسئله انتخاب

در این جلسه، با مفهوم عوامل تولید آشنا می‌شویم و درمی‌یابیم که چرا انسان‌ها همواره با مسئله انتخاب روبرو هستند. سپس مفهوم هزینه فرصت را با مثال‌های روزمره بررسی می‌کنیم.

۴

عوامل تولید

۱۰-۱۱

صفحات کتاب درسی

عوامل تولید

دلایل اصلی کمبود عرضه کالا و خدمات

چهار دسته

الف

منابع طبیعی

شامل زمین، جنگل، نفت، گاز، فلزات و دیگر منابع طبیعی.

ج

سرمایه

منابع مالی، ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز تولیدکننده.

نیروی کار

تعداد نیروی انسانی در دسترس برای تولید، مانند کارگران کشاورزی یا کارخانه.

کارآفرینی

تخصصی از نیروی انسانی که ریسک ترکیب سه عامل دیگر را پذیراست (مانند ایلان ماسک).

ب

د

Σ تقاضای نامحدود انسان + عوامل تولید محدود = کمبود (مازاد تقاضا)

محدودیت منابع و مسئله انتخاب

چرا هر انتخابی، هزینه‌ای دارد؟

فرایند انتخاب در سه گام

۱

گام ۱

شناختن نیازها و خواسته‌ها

۲

گام ۲

مقایسه اولویت‌ها با توجه به منابع محدود

۳

گام ۳

انتخاب برتر و پذیرش هزینه فرصت

مفهوم کلیدی

انسان‌ها به دلیل ویژگی **کمال‌گرایی** و **تنوع‌طلبی**، هر روز با انتخاب‌های جدیدی روبرو هستند. چون منابعمان محدود است، باید از میان تمام خواسته‌ها، آن که بیشترین رضایت را به ما می‌دهد انتخاب کنیم. انتخاب هر گزینه، به معنای نادیده گرفتن گزینه‌های دیگر است که اصطلاحاً به آن **هزینه فرصت** می‌گوییم.

مثال دانش‌آموزی

دانش‌آموزی که پولش را برای **تاکسی** خرج می‌کند، دیگر نمی‌تواند **دفتر جدید** بخرد — خرید دفتر، **هزینه فرصت** اوست.

تصمیم‌گیری و هزینه فرصت در سه حوزه

از فرد تا دولت، همه با محدودیت منابع روبرو هستند.

۱

تصمیم‌گیری فردی

انتخاب بین رفتن به تعطیلات یا خرید ماشین.

هزینه فرصت:

از دست دادن شانس خرید ماشین.

۲

تصمیم‌گیری در کسب‌وکار

انتخاب بین خرید دستگاه ۱ یا دستگاه ۲.

هزینه فرصت:

از دست دادن دستگاه ۲.

۳

تصمیم‌گیری دولتی

انتخاب بین ساختن خیابان جدید یا مدرسه.

هزینه فرصت:

نساختن مدرسه.

نکته کلیدی: برای انتخاب درست، باید مطمئن شویم مورد نادیده‌گرفته شده، ارزش کمتری از مورد انتخاب‌شده دارد.

کاوشگر هزینه فرصت

دفترچه ثبت انتخاب

۱

در طول هفته آینده، پنج تصمیم مهم روزانه‌تان را یادداشت کنید و برای هر کدام، هزینه فرصت آن را بنویسید.

مصاحبه با یک بزرگ‌تر

۲

از پدر، مادر یا معلم بخواهید یکی از تصمیم‌های مالی اخیرشان را توضیح دهند و بگویند چه چیزی را فدا کردند. گزارش ۱۰ خطی بنویسید.

تحلیل چهار عاملی

۳

یک محصول ایرانی (مثل نان، ماوس کامپیوتر یا کتاب) را انتخاب کنید و بنویسید هر یک از چهار عامل تولید (منابع طبیعی، نیروی کار، سرمایه، کارآفرینی) در آن محصول چگونه دخالت دارد.

جمع‌بندی

«هر انتخاب، هزینه‌ای دارد – آگاهی از هزینه فرصت، اولین قدم به سوی سواد مالی است.»

منابع مطالعه

کتاب درسی سواد مالی پایه هفتم – صفحات ۱۰ و ۱۱

فیلم‌های آموزشی شبکه شاد

جزوه کلاسی

خلاصه درس

- عوامل تولید چهار دسته‌اند: طبیعی، نیروی کار، سرمایه، کارآفرینی.
- محدودیت منابع → مسئله انتخاب.
- هزینه فرصت = بهترین گزینه از دست رفته.
- تصمیم‌گیری فردی، کسب‌وکار و دولتی همگی این الگو را دنبال می‌کنند.